

Hội thảo

“VĂN HỌC NHẬT BẢN VÀ SỰ TIẾP NHẬN VĂN HỌC NHẬT BẢN TẠI VIỆT NAM”

Phát biểu khai mạc của Viện trưởng CLEF (PGS. TS Ngô Minh Thủy)

Kính thưa ông Ando Toshiki, Giám đốc Trung tâm giao lưu văn hóa Nhật Bản tại Việt Nam. Kính thưa các nhà nghiên cứu, các chuyên gia, các dịch giả, các thầy cô giáo, các quý vị quan tâm đến Nhật Bản và văn học Nhật Bản. Thưa các em sinh viên thân mến.

Văn học là một phần quan trọng không thể thiếu trong đời sống của chúng ta, là hơi thở của cuộc sống chúng ta. Văn học luôn theo sát sự phát triển của xã hội, luôn phản ánh một cách chân thực và sâu sắc từng giai đoạn lịch sử của mỗi dân tộc. Chính vì lẽ đó, việc nghiên cứu, học tập hay đơn giản là việc đọc các tác phẩm văn học nước ngoài sẽ giúp chúng ta hiểu sâu sắc hơn về một đất nước, về một dân tộc khác.

Ở Việt Nam, văn học nước ngoài từ lâu đã được đón nhận một cách nhiệt tình, nhận được sự quan tâm của nhiều tầng lớp độc giả, mặc dù ở mỗi giai đoạn và do một số yếu tố xã hội, độ rộng hay độ sâu của mối quan tâm này được thể hiện khác nhau.

Nhật Bản là quốc gia gần gũi Việt Nam về địa lý, về mối quan hệ hợp tác chiến lược toàn diện và là một quốc gia có nền văn hóa (cũng như các thành tựu kinh tế) nhận được sự quan tâm to lớn của người dân Việt Nam. Nhật Bản cũng là một đất nước có nền văn học lớn với những đóng góp quan trọng đối với nền văn học thế giới. Nếu nhìn từ góc độ đó, có thể nói văn học Nhật Bản đương nhiên phải được đọc nhiều, được nghiên cứu nhiều, được nói đến nhiều tại Việt Nam (giống như trước đây, những tác phẩm văn học nổi tiếng của Pháp, của Nga v.v.. được dịch, được đọc, được biết đến rất nhiều tại Việt Nam). Tuy nhiên, có vẻ thực tế thì chưa hoàn toàn như vậy. Mặc dù đã có một số tác phẩm văn học Nhật Bản được dịch, được giới thiệu, được đọc tại Việt Nam, đặc biệt là trong khoảng hơn 10 năm trở lại đây số lượng các tác phẩm văn học Nhật Bản được giới thiệu tại Việt Nam có tăng lên đáng kể, nhưng có thể khẳng định rằng văn học Nhật Bản chưa được biết đến rộng rãi và chưa được giới thiệu một cách có hệ thống tại Việt Nam. Và điều đó hoàn toàn chưa cân xứng với mối quan hệ hợp tác giữa hai nước, chưa cân xứng với

mối quan tâm của người Việt dành cho đất nước, văn hóa và con người Nhật Bản, cũng chưa cân xứng với tầm vóc của một nền văn học lớn như văn học Nhật Bản.

Với mục đích thúc đẩy việc giới thiệu văn học Nhật Bản tại Việt Nam nhằm tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau giữa hai dân tộc, đồng thời đóng góp một phần để giúp bạn đọc Việt Nam tiếp cận và cảm thụ một trong những nền văn học lớn trên thế giới, Viện nghiên cứu phát triển Văn hóa, Ngôn ngữ và Giáo dục (Viện CLEF) chúng tôi có kế hoạch thực hiện một nghiên cứu chuyên sâu về lịch sử tiếp nhận văn học Nhật Bản và dịch văn học Nhật Bản tại Việt Nam, kèm theo đó là các hoạt động thúc đẩy dịch văn học Nhật Bản và một số sự kiện giới thiệu văn học Nhật Bản. Hội thảo hôm nay là bước khởi đầu cho nghiên cứu đó.

Nhân hội thảo hôm nay, thay mặt Viện CLEF, xin trân trọng gửi lời cảm ơn Trung tâm giao lưu văn hóa Nhật Bản tại Việt Nam nói riêng và Quỹ giao lưu văn hóa Nhật Bản (Japan Foundation) nói chung về sự ủng hộ, giúp đỡ to lớn đối với dự định nghiên cứu của Viện CLEF và đã tài trợ cho hội thảo hôm nay. (Xin nói thêm là Quỹ Japan Foundation cũng chính là cơ quan tài trợ rất nhiều cho các hoạt động giới thiệu, quảng bá văn học Nhật Bản trên thế giới.)

Đặc biệt, xin cảm ơn ông Ando Toshiki- Giám đốc Trung tâm giao lưu văn hóa Nhật Bản tại Việt Nam đã luôn quan tâm tới hoạt động của Viện CLEF và dành thời gian tham dự Hội thảo hôm nay; cảm ơn chị Sugisaki Ai và chị Hà là các cán bộ của Trung tâm đã luôn theo sát kế hoạch nghiên cứu, kế hoạch tổ chức hội thảo của Viện và cũng có mặt trong hội thảo hôm nay.

Lời cảm ơn chân thành xin được gửi đến các diễn giả Ngô Tự Lập, Nguyễn Đỗ An Nhiên, Nguyễn Quốc Vương, Phạm Thị Thu Hương, Hoàng Thu Trang. Các diễn giả hôm nay là các nhà nghiên cứu, nhà văn, dịch giả hoặc giảng viên giảng dạy môn văn học Nhật Bản tại trường đại học. Với tâm thế là những người nối nhịp cầu văn học Nhật - Việt, các diễn giả sẽ mang đến cho chúng ta những góc nhìn khác nhau về văn học Nhật Bản, về một số tác phẩm văn học và một số thông tin liên quan đến những cột mốc quan trọng trong dòng chảy của văn học Nhật Bản cũng như việc giảng dạy, dịch thuật và tiếp nhận văn học Nhật Bản tại Việt Nam.

Ban tổ chức cũng xin cảm ơn các nhà nghiên cứu, các chuyên gia, các dịch giả, các thầy cô giáo, các em sinh viên đã quan tâm và tham dự hội thảo hôm nay. Ban tổ

chức đã quyết định tổ chức hội thảo trực tuyến theo quy định phòng chống dịch và hình thức tổ chức này có thể sẽ gây ra những phiền toái hoặc những trục trặc nhỏ về khâu kỹ thuật. Rất mong các quý vị thông cảm.

Cuối cùng xin chúc sức khỏe, hạnh phúc và thành công tới tất cả các quý vị và mong rằng tất cả chúng ta sẽ bình an đi qua đại dịch covid.